

Українські народні казки - казки для дітей

Лисичка-сестричка

Лисичка-сестричка Украла собі лисичка-сестричка курочку та й біжить. Біжить та й біжить, от стала її ніч застигати. Бачить вона хатку, заходить туди, вклонилась звичайненько та й каже:

Добривечір, люди добрі!

— Дай боже здоров'ячка.

— Пустіть переночувати!

— Ой, лисичко-сестричко, у нас хатка маленька,— ніде буде тобі лягти.

— Дарма, я під лавкою зігнуся, хвостиком обгорнуся та й переночую. Хазяїн каже:

— Добре, ночуй!

— А де ж я свою курочку подіну?

— Пустити її під піч.

От вона так і зробила. А вночі нишком устала, курочку з'їла й пір'ячко загребла. Другого дня встала раненько, вмилася біленько, господареві на добридень дала.

— Ой, де ж моя курочка?

— А під піччю.

— Я дивилась, там нема. Та сіла та й плаче.

— Тільки й було добра, що курочка, та й ту забрано. Віддай мені, хазяїне, за курочку качечку!

Нема що робити,— треба давати. Взяла качечку в мішок та й пішла. Біжить та й біжить, аж застигла її на дорозі ніч.

Бачить вона хатку, заходить туди та й каже:

— Добривечір, люди добрі! Ті:

— Дай боже здоров'я!

— Пустіть переночувати!

— Не можна, лисичко-сестричко; у нас хатка маленька, ніде буде тобі лягти.

— Дарма, я під лавкою зігнуся, хвостиком обгорнуся та й переночую.

— Ну, добре, ночуй!

— А де ж я свою качечку подіну?

— Пустити її в хлів між гуси.

От вона так і зробила. А сама вночі нищечком устала, качечку з'їла й пір'ячко загребла.

Другого дня встала раненько, вмилася біленько, хазяїнові на добридень дала.

— А де ж моя качечка?

Глянув у хлів — нема. Каже хазяїн:

— Мабуть, гусей випускали, так випустили її. Лисичка плаче:

— Тільки й добра було, що качечка, та й те забрано. Віддай мені, хазяїне, за качечку гусочку!

Нема що робити,— треба давати. Взяла гусочку в мішок та й пішла.

Іде та й іде... Аж ізнову вечір настає. Бачить вона, що стоїть хатка, зайшла туди та й каже:

— Добривечір, люди добрі! Пустіть переночувати!

— Не можна, лисичко-сестричко: у нас хатка маленька, ніде тобі буде лягти.

— Дарма, я під лавкою зігнуся, хвостиком обгорнуся та й переночую. Вони кажуть:

— Ну, добре, ночуй!

— А де ж я свою гусочку подіну?

— Пустити в хлів до ягнят.

От вона так і зробила. А сама вночі нищечком устала, гусочку з'їла і пір'ячко загребла.

Другого дня устала раненько, вмилася біленько, хазяїнові на добридень дала, а тоді:

— А де ж моя гусочка?

Подивились — нема! От вона й каже хазяїнові:

— Де я не бувала, такої пригоди не зазнавала, щоб у мене що вкрадено! Хазяїн і каже:

— То, може, ягнята затоптали її. От лисичка:

— То вже як хоч, хазяїне, а віддай мені ягня.

Віддали. Узяла те ягня та й пішла.

Біжить та й біжить,— зустрічає її знову ніч.

От вона, побачивши хатку, стала проситися на ніч,

і знов давай казати:

— Пустіть, люди добрі, переночувати!

— Не можна, лисичко-сестричко: у нас хатка маленька, ніде буде тобі й лягти.

— Дарма, я під лавкою зігнуся, хвостиком обгорнуся та й переночую.

— Добре, ночуй!

— А де ж своє ягня подіну?

— Пусти в загороду.

От вона так і зробила. А вночі нищечком устала та й з'їла те ягня.

Другого дня встала раненько, вмилася біленько, хазяїнові на добридень дала. А далі:

— Де ж це моє ягня?

Сіла та й давай знову плакати, каже:

— Де я не бувала, такої пригоди не зазнавала, що одно було добро, та й те вкрадено. Хазяїн і каже:

— Ото невістка гнала воли, то, може, й випустила.

От вона й каже йому:

— Ну, як собі хоч, хазяїне, а віддай мені невістку.

Свекор плаче, свекруха плаче, син плаче, діти плачуть. А лисичка таки взяла невістку в мішок. От іще вона не вийшла та якось там відвихнулась із хати, а син узяв вив'язав з мішка невістку, а ув'язав собаку.

Прийшовши, лисичка взяла той мішок з собакою та й понесла. Несе та ще й приказує:

— За курочку — качечку, за качечку — гусочку, за гусочку — ягнятко, а за ягнятко — невістку!

Та як струсоне тим мішком, то та собака: «Аву-ррр!...»

А лисиця:

— А, капосна невістко, пособачилась! Ану, гляну на тебе, яка ти є.

Узяла та розв'язала мішок. Тільки розв'язала, а собака звідти. Вона навтіки, собака за нею; вона далі, далі в ліс... От-от дожене! Ні, таки добігла до нори, заховалась. Сидить у норі, а собака над горою — не може влізти. От вона й давай питатися ушей:

— Ушечки мої любі, що ви думали-гадали, як від того проклятого хортища втікали?

— Те ми, лисичко-сестричко, думали-гадали, щоб хорт не догнав, золотої кожушинки не порвав.

— Спасибі ж вам, мої любі ушечки, я вам сережки золоті куплю. Тоді до очей:

— Що ви, оченьки мої любі, думали-гадали, як від того проклятого хортища втікали?

— Те ми, лисичко, думали-гадали, туди-сюди розглядали, щоб хорт не догнав, золотої кожушинки не порвав.

— Спасибі ж вам, мої оченьки любі, я вам золоті окуляри куплю. Потім до ніг:

— Що ви, ніженьки мої любі, думали-гадали, як від того проклятого хортища втікали?

— Те ми, лисичко-сестричко, думали-гадали, швидше тікали, щоб хорт не догнав, золотої кожушинки не порвав.

— О, спасибі ж вам, мої любі ніженьки, я вам куплю червоні черевички з срібними підківками.—

А що ти, хвостице-помелище, думало-гадало, як від того проклятого хортища втікало?

— Те я думав-гадав, поміж ногами плував, щоб хорт догнав, золоту кожушинку зняв.

Розсердилась лисиця на хвоста та й вистромила його з нори:

— На тобі, хортище-собачище, хвоста, відкуси, поки біле.

А хорт як ухопив, так увесь і відкусив. От тоді лисиця пішла між зайці. А ті побачили, що вона куца,— давай з неї сміятись.

Вона каже:

— Дарма, що без хвоста, але я вмію хороводу скакати.

— Як?

— Та так. Тільки треба вам хвости позв'язувати, то ви навчитесь.

— Ну позв'язуй!

Позв'язувала їм хвости, а сама збігла на шпиль та відтіля як гукне:

— Тікайте, бо йде вовчище-помелище! Зайці як сунуть усіма сторонами,— так хвости й пообривали. Після того, як посходились докупи зайці, бачать — усі без хвостів. От і давай питатись один одного:

— Ти був у лисички?

— Був.

— І я ж, братику, був!

От вони й почали змовлятися, щоб як-небудь віддячити їй. Так вона почула та бачить, що лихо, та мерщій з того лісу, та так про неї й не чути стало.